

Þingmannatillaga um framkvæmd tilskipana Evrópusambandsins

Öllum norrænu löndunum (að Færeyjum og Grænlandi undanteknum) er að jafnaði skylt að hrinda í framkvæmd þeim tilskipunum Evrópusambandsins sem samþykktar hafa verið. Því miður gera löndin þetta hvert með sínum hætti og án þess að nokkur raunveruleg umræða fari fram milli þeirra. Framkvæmdin verður af þessum sökum mismunandi og hætt er við að hún leiði til hindrana í vegi frjálsra ferða á Norðurlöndum.

Árið 2009 var gefin út skýrsla á vegum þrýstihóps Norrænu ráðherranefndarinnar, Vettvangs um afnám stjórnsýsluhindrana: „Nordisk samarbejde om gennemførelse af EU- og EØS-lovgivning“ (Norrænt samstarf um framkvæmd ESB- og EES-löggjafar) <http://www.norden.org/sv/publikationer/publikationer/2009-575>. Í henni var kannað í hversum miklum mæli ríkisstjórnir Norðurlanda starfa saman að framkvæmd tilskipana Evrópusambandsins. Niðurstaðan var sú að á Norðurlöndum er nánast ekkert kerfisbundið samstarf að pólitísku frumkvæði um túlkun og framkvæmd lagagæringa ESB. Í skýrslunni var þó tekið fram að slíkt samstarf gæti komið löndunum að gagni, hvort tveggja varðandi gæði innleiðingar ESB-tilskipana í hverju landi og með því að draga úr ónauðsynlegum og óviljandi mismun sem getur hamlað fjölþjóðlegri starfsemi einstaklinga og fyrirtækja.

Eftir að skýrslan kom út hefur Vettvangur um afnám stjórnsýsluhindrana unnið að málinu með ýmsum hætti. Meðal annars vegna þrýstings frá hópnum tóku samstarfsráðherrarnir fram í framkvæmdaáætlun sinni fyrir starf gegn stjórnsýsluhindrunum 2014-2017 <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:702961/FULLTEXT01.pdf> að löndin eigi „að vinna saman að framkvæmd ESB-tilskipana“ (bls. 21).

Til að kanna hvernig Svíar, sem þá fóru með formennsku í Norrænu ráðherranefndinni, hygðust ná markmiðunum í framkvæmdaáætluninni, skrifaði efnahags- og viðskiptanefnd Norðurlandaráðs þegar haustið 2013 bréf til ýmissa sænskra ráðherra til að fregna til hvaða aðgerða formennskulandið ætlaði að grípa í þessu máli. Efnahags- og viðskiptanefndin fékk svör frá níu ráðherrum. Ekki var hægt að túlka þau þannig að mikill áhugi væri á að koma á kerfisbundnu norrænu samstarfi um framkvæmd lagagerninga ESB. Í svörunum var að vísu tekið fram að mikilvægt væri að Norðurlöndin væru í góðum samskiptum um þessi mál, og að svo væri nú þegar, en að varast bæri að „koma á of miklu skrifræði“ í samstarfi Norðurlanda um framkvæmd ESB-tilskipana og að ekki væri þörf á að hafa slíkt samstarf á öllum sviðum, því á sumum sviðum væri þörfin talin lítil. Vandinn er þó sá að ríkisstjórnirnar hafa heldur ekki frumkvæði að samstarfi/samráði í þeim tilvikum þar sem þörfin og gagnsemin hlýtur að teljast mikil. Af svörunum að dæma er heldur ekki í bígeryð að hefja slíkt samstarf.

Samráð Norðurlanda hefur hingað til að mestu verið að frumkvæði Vettvangs um afnám stjórnarsýsluhindrana/Stjórnarsýsluhindranaráðsins. Aðeins í örfáum tilvikum hefur það gerst að frumkvæði ráðuneytanna sjálfra. Í þau skipti sem samráð af þessu tagi hefur verið haft hafa fulltrúar ráðuneytanna engu að síður talið það mikils virði og þær reglur sem hafa verið settar í kjölfarið í löndunum hafa orðið betri fyrir vikið.

Það væri líklega röng forgangsröðun að koma á fót formlegu samstarfi Norðurlanda um framkvæmd allra nýrra lagagerninga ESB. Aftur á móti væri hægt að innleiða þá starfshætti að formennskulandið í Norrænu ráðherranefndinni athugaði væntanlegar tilskipanir og kæmi af stað umræðu norrænna sérfræðinga um þær tilskipanir sem taldar væru hafa mesta þýðingu fyrir hreyfanleika á Norðurlöndum. Formennskulandið gæti skorið úr um hvaða tilskipanir það væru. Sú staðreynd að Noregur og Ísland eiga ekki aðild að ESB ætti ekki að vera nokkur raunveruleg hindrun í þessu sambandi.

Lagt er til að

Norðurlandaráð beini tilmælum til Norrænu ráðherranefndarinnar um

að innleiða þá starfshætti að formennskulandið í Norrænu ráðherranefndinni kanni væntanlega lagagerninga frá ESB og forgangsráði þeim með hliðsjón af því hversu mikil áhrif þeir eru taldir hafa á hreyfanleika á Norðurlöndum og bjóði embættismönnum í ráðuneytum sem fara með framkvæmd þeirra til norræns samráðs um túlkun, ferli og framkvæmd þessara lagagerninga ESB.

Kaupmannahöfn 7. október 2014

Anders Eriksson (ÁF)
Bertel Haarder (V)
Helgi Abrahamsen (sb)

Norðurlandaráð

A 1630/presidiet

Fjallað um í:
Forsætisnefnd

Númer skjals 14-00262-4

Norðurlandaráð

A 1630/presidiet

Fjallað um í:
Forsætisnefnd

Númer skjals 14-00262-4